

Yüksekdağ: Adalet için toplumsal mücadele şart

Öncelikle heyetinizi ve duruşmayı takip eden arkadaşlarımı selamlıyorum. Bu duruşmayı bu şartlarda gerçekleştiriyoruz. Bizim tutuklanmamızın her aşaması bir siyasi darbenin ürünüdür. Bugün baktığımızda siyasi darbenin değişik boyutlarda devam ettiğini, bu olağanüstü koşullarda da ortadan kalkmadığını tam tersine başkaca şartların yaratıldığını görüyoruz.

15 Temmuz darbesi siyasi olarak başarıya ulaştı

15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden 4 yıl geçti. Ama maalesef, resmen gerçekleştirilen darbe girişimi başarıya ulaşmamış olsa bile siyaseten gerçekleştirilen darbe başarıya ulaştı. Birçok boyutta, gerek hak ve özgürlükler alanında, gerek yargılama süreçlerinde, gerekse ekonomik sosyal yaşam alanlarında bu darbe her yıl daha fazla hissediliyor. Darbe en çok da yargı ve hukuk üzerine yapılmış boyutuyla olgunlaştı. Bizler hukuk düzenine karşı yapılan darbenin, yargıya karşı gerçekleştirilen darbenin mağdurlarıyız.

Pandemi sürecinde bizler mutlak tecrit altındayız

Aynı zamanda bu duruşmada başka bir olağanüstü koşulun sonucunu da yaşıyoruz. Biliyorsunuz bir pandemi felaketi yaşandı. Pandemi sadece bir sağlık sorunu olmasının, biyolojik bir vaka olmasının ötesinde siyasal, toplumsal bir vakaya dönüştü. Bizler, siyasi mahpuslar çok daha ağır olarak deneyimledik, yaşadık bunun sonuçlarını. Duruşmanın başında birleştirilen 3 fezlekemin üzerine savunmamı yapmam ve savunmamı tamamlamam yönündeki görüşünüzü, isteğinizi belirttiniz. Çok normal, siz bu istekle geleceksiniz ancak benim koşullarım, benim şartlarım bunun yerine getirilmesine engeldir. Olağan koşullarda olağan seyrinde izleseydi sizin yargılama süreçleriniz ben de savunmalarına olağan seyrinde devam edecektim. Ama bugünkü koşullarda hiçbir şey toplumsal olarak da fiziksel olarak da siyasal olarak da olağan seyrinde gitmiyor. Ben sadece kısaca şöyle bilgi vereyim size; pandemi sürecinde bizler tecrit koşullarında yaşıyoruz. Mutlak tecridin ne demek olduğunu dışarıdaki insanların bilmesi çok mümkün değil. Tecridin kısmen ne olduğunu pandemi sürecinde anladı insanlar.

Toplumun karantina sürecinde yaşadıklarını çok daha ağır biçimde yaşıyoruz

Hapsedilmenin ne anlama geldiğini, nasıl bir psikolojiye neden olduğunu, nasıl fiziksel etkilerinin olduğunu, nasıl sosyal ve siyasal etkilerinin olduğunu pandemi sürecindeki 2 ay boyunca daha somut olarak gördüler. Ama hapisanedeki mahpusların yaşadığı tecridin, izolasyonun emin olun etkileri daha fazla. Ben 4 ay boyunca avukatlarımla tek bir yüz yüze görüşme daha yapamadım. Kapalı görüşler bir buçuk ay önce başladı.

Türkiye nereye gittiğini bilemeyen, önünü göremeyen bir ülke haline getirildi

Bu süreç içerisinde ne yazık ki dışarıda olduğu gibi, Türkiye'nin bütün sosyal ekonomik yaşam alanlarında olduğu gibi hapisanelerde de "yeni normal" adı altında bir anormallik hakim kılınıyor. Yani halkımızın elindeki haklar birer birer alınıyor ve an itibarıyla Türkiye nereye gittiğini bilemeyen, önünü göremeyen bir ülke haline getirildi. Bizler de hapisane koşullarında önümüzü göremiyoruz doğrusu.

En temel hakkımız, savunma hakkımız elimizden alındı

Kural denilen şey; bir toplumsal düzenin, bir hukuk düzeninin olmazsa olmazıdır. Yanlış olabilir, iyi olabilir, güzel olabilir. Bunun olması da olmaması da tartışılır ama kuralların olması ya da olmaması tartışılmaz. Bu kurallar, toplumsal süzgeçten, tarihsel deneyimlerden geçmiş süzölmüş ve alınmış sonuçlardır. Nasıl ki siyasetin bir etiğe bağılı olarak yürütölmesi gerekiyorsa, nasıl ki sosyal yaşamda ilişkiler etik kurallar çerçevesinde yürütölüyorsa yargılama süreçlerinde de bu kuralların çok daha katı ve ilkeli bir şekilde uygulanarak böyle bir çerçevede yürütölmesi gerekir. Ama bu kurallar olmayınca bizim en temel hakkımız elimizden alındı, savunma hakkımız elimizden alındı.

Benim davalarım aleni siyasi davalardır, ben çıkar siyasi savunma yaparım

Benim şu anda konuşmam mümkün olsa bile konuşmayı tercih etmem. Bir savunma hakkı üzerinden ben sizinle konuşmayı tercih etmem. Bunu siz istesenez bile tercih etmem. Ben avukatlarımla o kapalı görüş mekanında görüş yapmayı bile reddettim. Bunun siyasi iktidar nedenini biliyor. O en temel hak olarak yüzyıllardır süren avukat görüşünün gizliliği bile ihlal edildi. Bu siyasi iktidarın zihniyetini artık biz çok biliyoruz. Bu koşullar içerisinde ben avukatımla birlikte savunma hazırlamam; avukatıma çok daha özel, ikimizin arasında kalması gereken şeyleri konuşmayı, paylaşmayı tercih etmem. Dahası benim davalarım bütünüyle aleni olsa bile - ki öyledir, aslında alenidir. Benim dava dosyalarımın gizlisi saklısı yoktur. Milimetrik hesaplanması, planlanması gereken boyutları yok. Düz siyasi davalardır, ben de çıkarım siyasi savunma yaparım. Bu zamana kadar da böyle yaptım.

Ben bu koşullarda savunma yapmam, yapamam

Ama bu koşullarda ben avukatlarımla sağlıklı, insan haklarına yakışır, kurallara uygun görüşme, temas koşulları sağlanmadan her şey olağan seyrinde devam ediyormuş gibi çıkıp mahkemede savunma yapmam, yapamam. Bu her şeyden önce hukuk düzenine, hukuka ve insan haklarına yakışır bir siyaset anlayışına aykırıdır. Ama bugün ne yazık ki öyle şeyler yapılıyor ki; başka yerlerde, başka davalarda insanlar belki buna mecbur bırakılıyor. Bu koşullarda Türkiye’de hukuksuzluğun yerleşmesine belki de bilincinde olmayarak yardım etmek suretiyle bunu yapmak zorunda kalıyor.

Yeni normal denilen şeyin hapishanelere uğramasını istiyorum

Ama ben dediğim gibi her şeyden önce siyasetçiyim. Siyasetçi kimliğini bir tarafa bırakıyorum bu ülkenin bir vatandaşı olarak ben bu yanlışlığı yapamam. Benim fezlekelerle ilgili mazeretim budur. Söylenecek şöyle belli. Çok genel şeyler söyleyebilirim sizin takdirinize kalmış. Savunmanın esasına girerek ya da girmeyerek bu sözünü ettiğim davada bir savunma yapmayı doğru bulmuyorum, yapamıyorum. Nasıl değerlendireceğiniz sizin takdirinize kalmış. Ama ben mahkeme tutanaklarına bu şekilde düşmesini istiyorum. Savunma yapmama gerekçemin bu şekilde geçmesini istiyorum. Bununla beraber de bütün cezaevlerindeki mahpuslar adına bu koşulların hızla düzeltilmesi, artık yeni normal denilen şeyin mahpushanelere uğramasını istiyorum.

Pandemi krizi iktidarın beceriksizliği nedeniyle bir felakete dönüşüyor

Bakin sadece avukatlarımla görüşmekten bahsetmiyorum. Şu an sadece kapalı görüş yapıyoruz. Kapalı görüş ortamlarında her şeyimiz kayıt altında. Sadece ne oluyor ne bitiyor ona bakıyorum. Anlamadığımız ve anlayamayacağımız bir dizi tedbir adı altında yasak ve kısıtlama var. Bunların kabul

edilmesi mümkün değil. Savunma hakkımız ihlal ediliyor açık aleni bir şekilde ve normalleşmemiz bekleniyor. Oysaki biz çok net biliyoruz dışarıda, bırakın normalleşmeyi, yeni normal ötesi gelişmeler yaşanıyor. Böyle bir tablo var. Kriz yönetilemiyor. Bu süreci yönetenler açısından zaten içler acısı bir tablo var karşımızda. Krize karşı siyasi iktidarın sorumluluğu sadece vatandaşa yüklemiş durumda. Maskeni tak, elini yıka, mesafeni koru. Bunlar çok doğru, yapılması lazım. Kimse söylemeden, devlet bunun bekçiliğini yapmadan, bir birey bunu sosyal sorumluluk, bireysel sorumluluk olarak bunu yapmalı zaten. Bu sosyal disiplinin oluşturulması lazım. Ama bu kriz çok daha önceden çözülebilecekken maalesef dünya, devletlerin içine düştüğü acz ve rezalet nedeniyle, siyasi iktidarların beceriksizliği nedeniyle bugün içinden çıkılması zor ve faturanın halka çıkarıldığı bir felaketle karşı karşıya.

Bu krizin neden çıktığını birçok insan biliyor. Yani doğanın isyan ettiği bir nokta var. Azgın, vahşi kapitalizmin doğanın bütün dengelerini alt üst ettiği, aşırı kar hırsının siyasi iktidarların, devletlerin gözünü kör ettiği koşullarda bu tip biyolojik felaketin yaşanmaması zaten garip olur. Ve bu yaşananlardan sonra başka bir acı gerçek çıktı karşımıza; hiçbir devlet aslında kendi halkını, toplumunu koruyacak, bu tip felaketler karşısında savunacak mekanizma değil. Devletler toplumun ürettiği, kendisini savunmak ve korumak üzere yarattığı bir mekanizmadır, bir kavramdır. Ama böyle bir devlet olma özelliğini tamamen yitirmiş olduğunu ispat etti bize bu süreç içerisinde. 21. Yüzyılda, uzaya insanların gittiği bir dönemde patır patır hastalıktan ölüyor insanlar.

Topluma, bize, kendi halkına ücretsiz maske dağıtmayan bir siyasi iktidar ne kadar mükemmel bir politika uygulayabilir ki? Bu süreçte siyasi iktidar avukatımla görüşme hakkımı gasp ediyor. Böyle bir çelişki olabilir mi? Sen önce maskeni dağıt!

Korona Virüs hapishanelerde despotizmin yeniden inşasının fırsatına dönüştürüldü

Avrupa devletleri bakımından da aynı şeyler söyleniyor. Türkiye’de geçmiş dönemlerde Allah bereket versin ki, çok şükür ki birkaç kısıntıyla bu süreci sosyal devletlerin Korona sürecinde yaptıkları gibi; halk sağlığının ücretsiz ve sınırsız sağlandığı dönemlerden kalan mirasla bir şekilde tutundu ortaya çıkan tabloda. Ama sonuçta geride bıraktığımız 20 yıllık süreç içerisinde felaket bir özelleştirme, kamusal hakların canına okuma süreci yaşandı. Bu süreç içerisinde toplum sağlığı tamamen ortadan kaldırıldı. Sıtmanın yaşandığı dönemlerde, çocukluğumdan hatırlarım kapı kapı dolaşırdı sağlık memurları. Yılın her ayında her eve doktor gelirdi. Çok uzak tarihlerden bahsetmiyorum. 1980’nin başında bahsediyorum. Toplumsal zenginliğin çok daha düşük olduğu koşullarda bu kadar coğrafi koşulun yarattığı felaketleri, ölümleri engellemek için kapı kapı sistemli, düzenli bir biçimde doktor ve sağlık görevlileri dolaşırdı. 83 milyonun yarısına test yapmayı başaramamış bir siyasi iktidar mükemmellik iddiasında bulunmasın. Toplumun 4’te birine test yapamamış bir siyasi iktidar geliyor hapishanedeki tutsaklar üzerinde mükemmellik gösterisi yapıyor.

Bu süreç içerisinde hapishanelerde ciddi sağlık sorunları yaşanıyor. Hastaneye çok acil bir nedenle gitmişseniz dönüşte koğuşunuza alınmıyorsunuz. O süreç boyunca nerede tutuluyor insanlar; tecrit koşullarında. Tecrit odalarında tek başlarına kalıyorlar. Kendi kişisel ihtiyaçlarını karşılayabiliyor mu bu insanlar? Birçoğu aslında ciddi sağlık sorunları olan arkadaşımız sırf bu nedenle hastaneye gitmiyor, gidemiyor. Çünkü dönüşte tek başına yaşamını sürdürecektir durumda değil. Bu süreç içerisinde ailelerimizle görüşmek gibi temel hakkımız söz konusu olduğunda sadece ayda bir 1 saat kapalı görüş yapmak suretiyle bu ihtiyacı karşılayabiliyorsunuz. Bize tanınan hak bu. Şu sorunun

cevabı yok; siz her yerde “yeni normal” adı altında gece kulüplerinden tutun camilere, okullara, bütün sosyal alanlara, denizlere, tatil mekanlarına... Aklınıza nereler geliyorsa sınırsız bir serbestlik tanıyorsunuz. Sadece maske ve sosyal mesafe kuralına sadık kalınmalı diyorsunuz. Bunun çok net bir cevabı var; hapishanelerde Korona Virüs döneminde çok ciddi hak ihlalleri gerçekleştirilmiştir. İnsanlar Korona’dan çok daha büyük fiziksel, psikolojik sorunlarla karşı karşıya bırakılmıştır. Hapishanelerde despotizmin yeniden inşasının fırsatına dönüştürülmüştür Korona Virüs.

Yargılanma süreçlerimiz, dava süreçlerimiz devam ediyor. Ama biz burada insana yakışır şartlarda yaşam süremiyoruz bile. İnsanın zorunlu fiziksel ihtiyaçlarına yanıt verebilecek bir ortam yaratılması lazım.

Siyasi iktidarın çıkarına hizmet edecek kişiler serbest bırakıldı, cezaevlerinde kalanlara zulüm uygulandı

Pandemi sürecinde bir İnfaz Yasası çıkardılar. Hırsızı, uğursuzu, arsız, dolandırıcısı, rüşvetçisi, şiddet uygulayanı, aklınıza gelebilecek karanlık, adli olayları yaşayanların hepsini bıraktılar. Çete reislerini, mafya şeflerini serbest bıraktılar pandemi sebebiyle. Hapishanelerde ise kendilerinin de birinci dereceden düşman olarak gördükleri ve iki üç kat daha fazla cezalandırılması gerektiğini düşündükleri insanları tuttular. Ben de o insanlardan birisiyim. Hapishanelerden siyasi iktidarın çıkarına hizmet edecek kişiler çıkarıldıktan sonra geri kalan mahpuslara çok büyük bir zulüm uygulandı ve uygulanmaya devam ediyor. Korona Virüs bu zulmün gerekçesine dönüştürülmüştür. Bizzat insani ihtiyaçlarımızı karşılamaya zorlandığımız koşullarda siyasi iktidarın intikam operasyonları ile mücadele etmek zorundayız.

Pandemi sürecinde hapishanelerde yaşanan hak ihlallerine karşı bir duyarlılık oluşturmak gerekiyor

Bugün acil olarak yapılması gereken şey şudur; hapishanelerde avukatlarımızla yeni normal şartlara uygun görüşmemizin olanağı kesin biçimde sağlanmalıdır. Duyuyoruz, biliyoruz insanlar çeşitli kurallara uyararak sosyal mesafeyi koruyarak, maskeli şekilde yaşamlarını sürdürüyor. Hapishanelerde de bu koşullar, olanaklar sağlanabilir. Her tarafın bu kadar açıldığı koşullarda bizi koruduklarını iddia edenler bizi salak yerine koyuyor. Biz tecritteyiz de hapishanelerde çalışan personel tecritte değil. Her ne kadar tecrit edildiklerini iddia etseler de ne kadar tecrit kalabilir hapishanenin memuru, çalışanı, gideni, geleni? Böyle bir organizasyonla bizi koruduklarını iddia etmesinler, bu çok büyük bir yalandır. Aklımıza yapılmış çok büyük bir hakarettir. Öncelikli olarak avukat görüşlerimiz sağlanmalı, hastaneye gidişlerin koşulları sağlanmalı. Dışarıdan kimse ile fiziksel temasımız yok bizim, kapalı görüşler bile ayda bir defa yapılıyor. Neden ayda bir defa yapılıyor cevabı yok. Biz açık görüş yapamıyorken kapalı görüşümüzü ayda birden fazla yapmak zorundayız. Böyle bir hak gaspının aynı zamanda ahlaki bedelleri var. Bu süreç içerisinde hapishanelerdeki hak ihlallerine dair bir duyarlılığın geliştirilmesi gerekiyor.

Bütün mahkemeleri zapturapt altına alan iktidar AYM’yi de kendi denetimine almıştır

Şöyle toparlayayım; dediğim gibi bugünkü koşullarda 15 Temmuz darbe girişiminin arkasından gelen ırkçı darbenin etkisini ve sonuçlarını yaşıyoruz.

Anayasa Mahkemesine son 3-4 içinde başvurular rekor sayıda arttı. Anayasa Mahkemesi bariyer bir kuruluş, bir denge. Mantiğı bu. Anayasa Mahkemesi anayasadan doğan gücüyle ve denge-denetleme mekanizmasıyla çalışmalıdır. Dünya'da böyledir. Ama Türkiye'ye baktığımızda bütün mahkemeleri zapturapt altına alan iktidar AYM'yi de kendi denetimine almıştır. Anayasa Mahkemesi Türkiye'de oluşan haksızlıkları, mağduriyetleri ortadan kaldıracak iyileştirici, dengeleyici, denetleyici bir rol ve pozisyon ortaya koyamadı. Anayasa Mahkemesinin en önemli pozisyonlarından birisi aynı zamanda yargılama süreçlerinde oluşan hak gaspları, ihlaller, haksız yargılama süreçleriyle ilgili AİHM'e yapılan başvurularla ulusal mahkemeler arasında bir bariyer, tampon görevi oynuyor. Ama geldiğimiz süreçte o kadar korkunç bir yığılma var ki, inanılmaz bir yığılma. 20 yılda oluşacak yığılmadan çok daha fazlasını son 4 yılda görüyoruz. Bir bariyer olarak kurulmuş, baraj olarak kurulmuş Anayasa Mahkemesinde bile korkunç bir yığılma var.

Yargı başta olmak üzere yaşanan kriz konusunda bu ülkenin kurumları ne yapacak?

Düşünüyorum, bu yargı kurumları-kurumu genel anlamda, bunun altında nasıl kalkacak? Yargının yaşadığı çok ciddi bir ülke, memleket krizidir. Bu ülke ne yapacak, bu ülkenin kurumları ne yapacak? Son 2-3 yıl içinde AYM'ye yapılan başvurular 100 bini aşmış, 100 bin insan başvuru yapmış adil yargılanmadığı iddiasıyla. Korkunç bir başvuru yığınağı var ve bunların her birisi de yargı zemininde yapılan operasyonların. Siyasi operasyonlar yapıldıkça, siyasi iktidar yargı operasyonları yaptıkça çok daha büyük felaketler çok daha büyük acılar ortaya çıkarıyor. Ve bu operasyonlar devam ediyor. İnfaz Yasasında düzenleme yapıldı, siz yılların hukukçuları olarak bunun işlevini biliyorsunuz. Bu İnfaz Yasası daha fazla hak gaspı dışında bizlere yönelik daha fazla eziyet çabasının dışında yargıda neyin önünü açtı? Yapılan düzenlemeler neyin önünü açtı? Baro başkanları yeşil pasaport aldılar, bu baroların sorununu çözdü mü? Çok daha fazla sorunu var hukukçuların. Hiçbirisine dokunmadıkları gibi bir de üstüne yeni ihlaller eklediler. Şimdi baroları bölmenin derdinler. Başardılar, amaçları buydu. Bu vesile ile baroların verdiği mücadeleyi saygıyla selamlıyorum. Ama ben inanıyorum ki, hukukçular önümüzdeki günlerde toplumsal sahiplenmeyle mücadeleyi daha da ileri götürecekler. Hiçbir şey bitmiş değil. Evet yasayı çıkardılar ama kimse bu düzenlemelerden yola çıkarak hakkımızı ihlal eden saldırı yasalarından yola çıkarak kaybettik psikolojisine kapılmadı. "Bu daha başlangıç mücadeleye devam" sloganı bugünün de çağrısıdır, sadece dünün değil. Yeni başlangıçlara yeni mücadelelere devam etmek gerekir.

Biz kendi dallarımızı yeniden yeşerterek mücadeleyi sürdürmek zorundayız

Hukuk alanında, yargılama süreçlerinde, insanların hak ve özgürlükleri için tutunacak hiçbir dal bırakmamak için operasyon yapan bir siyasi iktidar var. Biz de kendi dallarımızı kendimiz yeşertmeyi başararak mücadeleye devam etmek, mücadeleyi sürdürmek zorundayız. Ama bugünkü koşullar içerisinde bu yargılamaların, devam eden yargılamaların hiçbirisinin olağan koşullarda, sıradan koşullarda sürdüğünü ve devam ettiğini kabul edemeyiz. Böyle bir gerçeklik yok. Çok daha olağanüstü şartlarla karşı karşıyayız. Haksızlıklar ve hukuksuzlar üzerinden memleketin ve toplumun hakkını hukukunu budayan siyasi iktidarın yaptıklarını anlatmak, bunlara işaret etmek durumundayız. Çünkü gerçekten çok daha büyük bir saldırı ile karşı karşıyayız. Ama bu koşullarda toparlanmak, mücadele azmini yüksek tutarak bu zor koşulları aşmak mümkündür.

Cumhurbaşkanı'nın yaveri neden sessiz sedasız tahliye edildi?

Burada siyasi iktidar yargıya talimat veriyor. Halkların Demokratik Partisi'nin iki eş genel başkanı olarak bizler ikinci defa tutuklanarak burada tutuluyoruz. Selahattin Bey'in aynı zamanda hakkında verilen bir AİHM kararı vardır. Bir tahliye kararı zar zor da olsa uygulandı. İkinci tutuklama da öyle bir şey ki; bize operasyon yapıyorsunuz; kendi mahkemenize niye yapıyorsunuz? Kötülük icat etme yetenekleri bazen köreliyor demek ki, tekrara düşüyorlar. Kendi sistemlerini de katlederek bunu yaptılar. Bir tanesi çıkıp kral çıplak diyemiyor. İnfaz Yasası'nın ne için çıkarıldığını bilmiyor mu işin içinde olanlar? Yani bunu bilmediğimizi sanıyorlarsa, bu operasyonun amacını anlamadığımızı sanıyorlarsa yazık. Siyasi iktidar, Bahçeli ve Erdoğan; yargıyı kullanarak nasıl operasyonlar yapılması gerekiyor, kimleri bırakıp kimleri içeride tutmak gerekiyor bunların hesabını yapıyor. Cumhurbaşkanı'nın yaveri serbest bırakıldı geçtiğimiz günlerde, sessiz sedasız. Niye bıraktınız yaveri? Niye sormadınız? Ya geçmişte söylediklerinizi düzeltereksiniz ya da niye tahliye ettiniz onun hesabını vereceksiniz, açıklayacaksınız kamuoyuna. Darbeci dediniz o adama siz. Saray'daki operasyon ekibindeydi, darbe ekibindeydi dediniz. Hiçbir açıklama yapılmadı.

Adil yargılanma talebiyle Türkiye'de ilk defa açlık grevi yapılıyor

Biz bu şartlar altında yargılanıyoruz. Ben bir siyasetçiyim. Yine biz toplumsal mücadele koşulları hakkında, tarihsel gelişimi hakkında üç aşağı beş yukarı bir şeyler söyleriz. Bütün siyasetlerin üstünde hukuk diye bir şey yoktur. Ama hukuk düzeni kavramının içerisini doldurmak gerekir. Hukuk yargıyı belirleyemez. Hukuk aynı zamanda insani olmalıdır. Türkiye'de hukuk insani özelliğini yitirmiştir. Hukuk tamamen siyasi iktidarın uzvuna dönüştürülmüştür. Bu uzuv bütün toplumu hizaya dizmek için çalıştırılmaktadır. Türkiye'de insanlar, hukukçular adil yargılanma talebiyle ölüm orucuna başlamıştır. Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal... 200 güne gelmiştir yanılmıyorsam ölüm oruçları. Adil yargılanma talebiyle Türkiye'de ilk defa açlık grevi yapılıyor. Daha önce Grup Yorum üyeleri açlık grevi yaptı. İki sanatçı yoldaşımız ölümsüzlüğe kavuştu. Bu memlekette çeşitli taleplerle açlık grevi ve ölüm oruçları yapıldı ama bakın talepler hangi seviyeye geldi. Bu memlekette hukukçular adil yargılanma talebiyle ölüm orucu yapıyorsa, onların ölümüne ramak kalmışsa bu siyasi iktidarın suratına inmiş bir tokattır. O insanların bedenlerinden başka, iradelerinden başka ortaya koyacak bir şeyleri yok. Adil yargılanma konusunda güvenecek hiçbir kurum kalmamış. Bu ölüm oruçları kitlesel düzeye yayılırsa kimse şaşırmasın. Bunu siyasi iktidar yaratmış olacak. Çünkü insanların güvenebileceği bir şey kalmadı. Başka bir mahkemeye, üst mahkeme güvenemiyor. Siyasi kurumların tamamında bir zorbalık hakim, bu koşullar içerisinde toplumsal güven de tamamen ortadan kalkar.

Kaybedeceği bir şeyi kalmayan toplumun kendisini savunması meşrudur

Kaybedeceği bir şeyi kalmayan toplumun her şeyi yapması ve kendisini savunması meşrudur. 'Ben vurayım vurayım bunlar da sokağa çıksın hepsini hapse atayım' diyor. Biz bu koşullar içerisinde adaletin sağlanabilmesi için toplumsal mücadelenin şart olduğunun bilincindeyiz. Ama en azından insani ve asgari demokratik bazı kriterlerin yerine getirilmesi gerekir bu yargılama süreçleri içerisinde. En azından asgari zorunlu bazı kuralların yerine getirilmesi gerekir. Türkiye'de artık kuralsızlık egemen hale getirilmiştir. Biz demokratik kurallar ve insani kurallar üzerinden yeni bir normalleşme istiyoruz. Demokratik temelde, insani temelde, hak ve adalet temelinde bir normalleşme yaşanmalıdır. Bu normalleşmenin yaşanabilmesi için de halkımızın, bütün demokrasi güçlerinin bir arada mücadelesi çok önemlidir. İnsanlar sağlıklı, huzurlu ve güvenli yaşamının nasıl bir şey olduğunu, nasıl acil bir ihtiyaç olduğunu bu süreçte gördüler. Bugün bu koşullar ne yazık ki devam ediyor. Halkımız bir siyasi ve ekonomik krizle karşı karşıya. Yaşam hakkını savunma durumu ile

yüz yüze. Bu koşullar içerisinde insani, demokratik temelde bir yaşam inisiyatifinin geliştirilmesi gerekiyor. Ben bütün demokrasi güçlerinin, bütün Türkiye halklarının bir yaşam inisiyatifi geliştireceğine ve bu zor süreçleri birlikte aşacağımıza inanıyorum.